

ALBINA

REVISTA POPULARA

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviceanu	P. Duliu
G. Coșbuc	V. S. Moga
G-I P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodosiu
I. Otescu	C. C. P.-Tașcă.

Anul XII.

No. 23.

8 Martie 1909.

ALBINA

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țara pe an lei 5 Abonament în străinătate pe an lei 8
" " " pe 6 luni " 3 Un număr 15 bani.
Pentru anunțuri 1 leu luna. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile publicitate se ard.

SUMARUL :

Biserica română : *I. P. S. Pimen*, Epistolă pastorală către preoți.
Sărbătorirea Unirii : „24 Ianuarie”, cuvântarea rostită de d. C. Banu la serbarea școlară dela 25 Ianuarie 1909. (Sfârșit).

Excursiuni școlare : *Ionel Rarincescu*, Excursiunea în Transilvania făcută de elevii liceului „Unirea” din Focșani. (Cu 4 ilustrațiuni : Vederea orașului Sibiu ; — *I. P. S. Mețianu*, Mitropolitul Românilor ortodocși din Transilvania și Ungaria ; — *Catedrala românească din Sibiu* ; — *Muzeul Asociațiunii din Sibiu*).

Economie rurală : *V. S. Moga*, Lucrările agricole în luna Martie : Grâul de primăvară ; Ovăzul ; Secara ; Măzăricea ; Mazărea de câmp ; Lintea ; Meiul ; Macul ; Muștarul ; Sfecla ; Cicoarea ; Rapița ; Morcovul și păstarnacul.

Varietăți : Cum îngrijește Berlinul de paseri.

Bibliografie : Cărți primite la Redacție.

Din ziare și reviste : Păcălici a făcut progres în studiul aritmeticei.

Cronica : *Cum s'a serbat semicentenarul Unirii în diferite orașe din țară :* Pitești. Turnu Măgurele. Câmpulung. Giurgiu. Targoviște. Ploești. Câmpina. Buzău. Călărași. Râmnicul-Sărat. Brăila.

Corpurile legiuitoare : Ședințele dela 23—28 Februarie.

De pe Domeniile Coroanei : Serbare în Rușețu.

Innecuri și zăpezi.—Negocierile austro-române.—Amânarea operațiunilor de recrutare.—Conflictul austro-sărb.

Informațiuni.

Suplement : Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor No. 36 dela 8 Martie.

Epistolă pastorală către preoți.

PIMEN

Din mila lui Dumnezeu, Arhiepiscop și Mitropolit al Moldovei și Sucevei,

tuturor preoților din orașele și satele acestei Eparhii, Har și pace dela Dumnezeu, iar din partea Noastră binecuvântare și salutare de:

«BINE V'AM GĂSIT»

Domnul nostru Iisus Hristos, ocârmuitorul Cel veșnic al Bisericii, prin aleșii națiunii noastre, a hotărît să Mi se încredințeze cărma Sfintei Mitropolii a Moldovei și Sucevei. Și, după îndeplinirea tuturor cerințelor canonice și legale și confirmarea acestor lucrări de M. S. Regele, în ziua de Duminică 15 din această lună, am sosit la Iași, în reședința vechii Mitropolii a Moldovei și Sucevei și în catedrala mitropolitană cu cuvenitul ceremonial am ridicat treptele tronului mitropolitan. La această solemnitate bisericească a fost de față PP. SS. Episcopi: de Roman și Huși, precum și alți PP. SS. Arhieri, d-l Ministru de Culte și Instrucțiune, ca reprezentant al Onor. Guvern, demnitarilor tuturor autorităților civile și militare din acest oraș, mulți preoți și foarte mult popor.

La intrarea Mea în Sfânta Mitropolie și întronarea pe scaunul pe care au șezut mulți Mitropoliți mari ai Moldovei, pătruns și îngrijat de însemnătatea acestei înalte poziții bisericești și de îndatoririle ce sunt legate de ea pentru țara și neamul nostru, m'am plecat cu umilință lui Dumnezeu Cel slăvit în Treime și l-am rugat să mă lumineze și să mă învrednicească a păstori cu cuviință și a-mi da spor la muncă, pentru folosul poporului nostru iubit din aceste părți ale țării.

În această stare de cugetare pentru împlinirea îndatoririlor ce Mi se impun, gândul meu a fost îndreptat către voi toți, onoraților preoți din orașele și satele Moldovei, căci fiecare în parte și toți la un loc avem îndatoriri canonice de îndeplinit în biserică și afară de biserică, pentru luminarea și pentru ridicarea poporului.

Dacă ni se povestește că în vremurile vechi preoții țării noastre și mai ales aceia din părțile Moldovei, începând dela Mitropolit și până la preoții satelor, că în timpurile cele mai grele cari au trecut peste neamul și biserica strămoșească, au fost propoveditorii poporului și luminătorii lui, cu cât mai mult să cere astăzi dela noi toți ca să povățuim pe poporul nostru pentru îndeplinirea cu spor a tuturor cerințelor vieții omenești.

Preotul, prin însăși firea chemării lui preotești, are cea mai bună și mai lesnicioasă ocazie de a învăța și a îndruma pe popor către toate acele cunoștinți care-i fac viața fericită.

În biserică, prin săvârșirea cu toată evlavie și pompa cuvenită a slujbei Sfintei Liturghii, cași acelor-l-alte dumnezeiești slujbe, se cade ca fiecare preot în limbă curată și populară să țină cuvântări sau sfătuiri pastorale, împărtaşind poporului învățături privitoare la îmbunătățirea vieții morale și celei economice, cum și la ridicarea simțământului iubirii de țară și de neam.

În afară de biserică, preotul, la diferite slujbe, pentru care este chemat a le săvârși în casele enoriașilor lui, are cel mai bun prilej de a aduce însemnate servicii populațiunii noastre românești și în deosebi celei dela țară. O împrejurare binevenită pentru un preot harnic este vechiul obicei, ca la începutul fiecărei luni să meargă pe la casele enoriașilor cu botezul. Cu această ocazie el face o vizită pastorală în toate casele satului, observând lipsurile de care suferă țaranul nostru, în privința curățeniei, va putea da toate povețele pentru cazuri de boală, mai ales în timpuri de epidemii care adesea bântue țara noastră și mult popor moare cu zile.

Buna creștere și educație a copiilor precum și îndemnul la o bună nutriție a țaranului muncitor și dispensa bolnavilor de a posti, încă trebuie să preocupe pe păstorul cel bun.

Gospodăria țărănească, să fie una din cele întâi preocupățiuni ale peoților dela țară; povețele lor în această privință, ca și gospodăriile lor, să fie modele de imitat pentru țaranul nostru.

În biserică, și mai ales în cercurile culturale și în școlile de adulți, preoții vor învăța pe țărani și pe țarance, cât mai mult, de a întreprinde cu folos tot timpul de muncă, în meșteșuguri și lucrări casnice cari îmbogățesc pe popor; iar economiile câștigate să le depună la banca satului spre a forma fiecare un capital bănesc pentru creșterea copiilor și pentru timpuri de bătrânețe.

Cucernicilor părinți !

Dacă în cea dintâiu a mea epistolă pastorală care o îndreptez către voi toți, vă amintesc despre datoriile cele mai de căpetenie, care ca preoți avem datoria de a le îndeplini pentru binele obștesc și dacă vă îndemn cu tot dinadinsul și cu toată puterea mea să vă interesați foarte de aproape de poporul ce vă este încredințat, iubindu-l din toată inima voastră și ajutându-l din toate puterile voastre și cu cuvântul și cu fapta, nelăsându-l a fi prada mizeriilor cari îl slăbesc și îl prăpădesc, apoi tot așa cred de bine de a vă atrage băgarea de seamă să vă feriți de acele patimi prin care deveniți uriți de popor.

Lăcomia, întreprinderea diferitelor afaceri de negustorie, reaua purtare și alte patimi cunoscute, să fie cu desăvârșire depărtate dela voi.

În deosebi, vă atrag cea mai mare băgare de seamă și vă invit cu toata energia, să vă feriți de amestecul vostru în luptele politice ; căci dacă totdeauna de către adevărații noștri oameni de stat, amestecul preotului în luptele electorale a fost considerat ca o rea și greșită pornire, astăzi această părere este împărtășită pe deplin de toți oamenii cari își dau seama despre starea și moravurile poporului nostru și despre rostul ce îl are preotul în societate.

Amestecul preotului în luptele politice este cu desăvârșire nejustificat și acest amestec cu dreptul poate fi considerat ca o mare îndrăsneală din partea preotului, contra ordinii de stat și a moralității publice. Preotul, deși este cetățean al statului, totuși el se deosibește de ceilalți cetățeni prin misiunea preoțească ce o are dela Dumnezeu, în temeiul căreia, societatea omenească încă din timpurile cele mai vechi, i-a acordat unele scutiri și privilegii cari nu le au ceilalți cetățeni.

Preotul în biserică și afară din biserică, este tot preot ; prin urmare, vrând nevrând, trebuie să fie pătruns până în adâncul sufletului că caracterul lui preoțesc domină peste personalitatea lui de cetățean și aceasta tocmai în interesul bunei orânduiri cetățenești care trebuie să fie în statul și în țara noastră.

Ar fi o adevărată nenorocire dacă preoții noștri ar continua și mai departe de a se amesteca în luptele politice și a mai fi agenți ordinari electorali.

Armata și preoțimea trebuie să fie totdeauna în afară de

luptele politice; altfel vom fi amenințați de o slăbire morală civică foarte îngrijtoare.

Indeletnicirea preoților pentru a cunoaște cât mai bine lipsurile poporului și nevoile de care este cuprins precum și mijloacele pentru îndreptarea acestor rele, cer ca preotul, pe lângă cunoștințele căpătate în școale, neconținut să și le înmulțească prin cetirea de cărți folositoare, atât în ce privește ridicarea morală a poporului, cât și aceea a îndrumării lui pe o cale bună și sănătoasă ca cetățean, ca părinte de familie și ca gospodar. În acest scop am luat hotărîrea ca în acest an să introducem în mod obligator și conform cu legea, conferințele pastorale între toți preoții acestei Eparhii.

Tezele pe cari sunt obligați de a lucra preoții în decursul anului și a le desvoltă în conferințe, se vor da de Noi înșine și în timpul cel mai apropiat.

Tot așa pentru ajutorarea preoților bolnavi și infirmi, cum și pentru familiile lor în caz de moarte a preotului, am hotărît a înființa o societate filantropică, în care să intre toți preoții acestei Eparhii, spre a-și găsi mijloace de ușurare în timpuri grele, pentru el și familia lui, cum și un îndemn de cultură și de lumină.

Statutele acestei societăți vor fi alcătuite de o comisiune întocmită de Noi și nădăjduesc ca la prima întrunire a preoților în conferințele pastorale or fi aduse aceste statute, pentru a fi discutate și aprobate.

Despre toate aceste cestiuni am vorbit tovarășilor voștri de preoție din Iași, a treia zi după sosirea Mea aici și nădăjduesc că bunul Dumnezeu îmi va ajuta, ca în timpul cel mai scurt să am bucuria de a vorbi și cu voi, față către față, atât la conferințele pastorale, la cari voi luă parte cât și în vizitele Mele pastorale, pe cari le voi face prin orașele și satele din cuprinsul Eparhiei S-tei Mitropolii.

Rpetându-mi Salutarea mea Arhiepastorală de „bine v'am găsit“, vă doresc delă bunul Dumnezeu sănătate deplină, ca astfel în pace, să lucrați pentru binele și fericirea poporului ce vi s'a încredințat a-l păstori.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu fie cu voi cu toți. Amin.

Data în reședința noastră mitropolitană din Iași în anul mântuirii 1909, luna Fevruarie în 20 zile.

PIMEN

Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

24 IANUARIE

Cuvântare rostită de d. C. Banu în sala Teatrului Național la serbarea școlară din 25 Ianuarie 1909.

(Sfârșit).

eea-ce, mai presus de orice, a făcut Unirea cu puțință a fost această pregătire a sufletelor. Mai înainte de a fi proiectată în afară, Unirea fusese realizată înăuntrul conștiințelor, ceea-ce, cu deplină dreptate, recunoștea comisarul Franței, d. de Talleyrand-Périgord, când zicea: „dorul Unirei este în fundul oricărei inimi oneste“. În contra acestei țării sufletești, orice împotrivire nu putea fi de cât zadarnică. De ea trebuia să se sfarame și politica dușmănoasă a unora dintre Puteri, ca și ambițiunile de domnie ale unora dintre ai noștri, ca și simțimintele înguste ale altora. Da aceea, drept și frumos, cântă Alecsandri :

În zadar, răii vreau cu orbire
Cereasca lege a 'mpotrivi ;
Cerul voiește a ta mărire,
Și tu, Moldovo, mare vei fi !
În zadar, cearcă ei să ridice
Un zid pe Milcov, despărțitor,
Căde-vă zidul ! și tu, ferice,
Vei fi unită cu a ta sor.
Căci tot se află în România
Inimi aprinse de un sfânt dor,
Ce vrea Românul ca să re'nvie
Mare, puternic ca dorul lor.
E scrisă 'n ceruri sfânta Unire.
E scrisă 'n inimi cu foc ceresc !
O, Românie ! l'a ta mărire
Lucrează brațul Dumnezeesc !

Și într'adevăr, nici împotrivirea energetică a Turciei, nici intrigile Austriei, nici jocul fin al Rusiei nu isbutiră să curme avântul unioniștilor precum nu isbutiră nici persecuțiile lui Toderiță Balș și uneltirile lui Niculae Vogoride.

Adunările Ad-Hoc se rostiră pentru Unire, pentru Domn străin, pentru chezășuirea autonomiei, pentru guvern constituțional și reprezentativ. Un singur glas se ridică în potriua Unirei, al

unui „mare Logofăt și cavaler“, care ca „proprietar a 80.000 de fălci“ declară că „nu poate dori a da în schimb Moldova cu privilegiile ei, ce sunt mai avantajoase decât ale învecinatu-lui Principat, pentru un viitor eventual și necunoscut.“ „Asemenea fuzie—adăugă dânsul— nu ar produce decât elemente de discordie, lupte, vrășmășie și neprevăzute amenințatoare intervenții de-a pururea vătămătoare.“

Moldovenii nu ascultară însă acest glas singuratec, care cerea păstrarea trecutului, ci, cu un spirit sublim de sacrificiu, primă „viitorul eventual și necunoscut“, jertfînd patria cea mică pentru patria cea mare, jertfînd privilegiile ei „mai avantajoase“ pen-tru dreptul sacru al unei națiuni de a trăi o viață mai deplină. Simțimântul lor fû admirabil exprimat prin vocea lui Kogălni-ceanu, care, răspunzând marelui Logofăt, zicea:

„Răul țării noastre ni-l spune Istoria, ni-l spun suferințele poporului. Fiecare pagină din analele noastre s'o stoarcem și va curge sânge și lacrimi. Răul țării noastre ni-l spune glasul poporului, printr'un proverb: „Schimbarea Domnilor, bucuria nebunilor!“ Onorabilul deputat de Putna singur în această adunare, singur în țară, care saltă de entusiasm, a căreia inimă bate ca a unui unic om pentru drepturi, pentru naționalitate, pentru unire, singur vine și ne zice că nu voește să fim alta decât aceea ce am fost; adevă călcați în picioare de toate neamurile, îngenuchiați în slăbiciune, atacați de cangrena corupției, înglodați în gunoii abuzurilor. Însă aceasta nu va fi!... Fraților, onorabilul meu amic Hurmuzachi v'a desvoltat toate considerațiile care ne fac o lege ca să cerem și respectarea drepturilor seculare ale Principatelor, și Unirea, și prințul străin, și toate celelalte dorinți, cuprinse în propunerea mea. Trebuie să le repet și eu acele zise și rezise? Nu le simte toată inima nu le judecă toată mintea? Nu ne-o spune îndestul legea fiecărui popor ce voește a fi?... Să gândim că astăzi este ziua cea mai mare din veacul nostru, că astăzi nu numai că scriem, dar facem Istoria țării noastre.“

„Legea fiecărui popor ce voește a fi“ este universală și eternă. N'au putut s'o zdrobească nici oamenii trecutului; n'o întărziă în efectele ei nici Convenția din Paris, care, prin crearea „Principatelor-Unite ale Moldovei și Valahiei“ ridică un edificiu șubred, căruia simțimintele bărbătești ale Românilor trebuiau să-i dea cea d'întâi lovitură. Curagiul patrioților birui și această Convenție, creând de fapt, prin îndoita alegere a lui Alexandru Ioan Cuza, acea Românie, pentru care ardeă flacăra cea mai curată a sufletului lor.

Astfel, numele lui Alexandru Ioan Cuza rămâne nedespărțit de marele act al Unirii. Asupra acestui nume Soarta a vroit să oprească unanimitatea conștiinților luminate de idealul unei Români unite și puternice; iar sufletul popular, în totdeauna

aplecat să concretizeze și să sintetizeze într'o singură personalitate aspirațiunile și efortările mai multora, a intrupat ideea Unirii în figura celui din urmă Voevod român și celui d'întâi Domn al României. Unirea deplină, proclamată la 11 Decembrie 1861, dar recunoscută numai provizoriu, ca o uniune personală și administrativă, înseamnă pentru domnia lui Vodă Cuza, împreună cu emanciparea țaranului și cu secularizarea averilor mănăstirești, titlul cel mai înalt și cel mai neperitor de glorie adevărată. „Istoria lumii—a spus Schiller—este tribunalul lumii“, și înaintea acestui tribunal va apărea memoria lui Cuza ca și a tuturor acelor cari au lăsat o urmă în viața istorică a națiunilor. De acest întreit titlu de glorie, judecata va trebui însă să țină seamă, precum va trebui să nu uite încă ceva. Va trebui să nu uite despre Cuza ceea ce un mare om al antichității socotea, pentru sine însuși, ca cel mai de seamă merit al vieții sale. Aproape să moară — precum ne povestește Plutarch — Pericles zăcea, înconjurat de frunții cetății și de prietenii săi, cari își vorbeau de virtuțile, de puterea, de faptele frumoase și de numeroasele victorii ale celui care se pregătea să dispară dintre dânșii. Ilustrul muribund îi auzi și le spuse: „Mă mir că laudați isprăvi, a căror glorie Norocul o împărtășește și pe care atâți alți generali le-au săvârșit ca și mine; și nu vorbiți despre ceea ce este mai mare și mai glorios în viața mea, anume că niciodată n'am făcut pe vr'un Athenian să poarte vestmântul de doliu“. Domn pribeag, răsturnat de pe scaunul său de greșelile și slăbiciunile sale,— Vodă Cuza și-a adus pururea aminte că domnia n'a fost în mâinile sale decât „un depozit sacru“ și, nesocotind răsunetul pe care numele său îl trezea în masele populare, el a refuzat să aducă, prin vre-o încercare a sa, vrajba și poate lupta între frații de acelaș sânge; el a lăsat ca marile dorinți ale generației, din care făcea parte, să se încununeze în liniște prin domnia unui Principe străin, a acelei domnii, pe care faptele lui cele mari au pregătit-o, iar greșelile lui au grăbit-o.

Sf Scriptură zice: „Fericți cei ce mor în Domnul. Ei se odihnesc de ostenele lor; iar faptele lor lucrează înainte“. Aproape toți acei care au contribuit, prin mintea și prin inima lor, la marele act, de la a cărui săvârșire se împlinește o jumătate de secol, au părăsit privestea acestei lumi, în care ei au luptat, au sperat și au biruit. Ei au murit în Domnul pentru că au trăit într'Însul, și au trăit într'Însul pentru că viața lor n'a fost închinată la ceea-ce este personal și trecător, ci la ceea-ce este obștesc și durabil. Ei au dispărut, dar opera lor a rămas, și faptele lor lucrează înainte; cinci-zeci de ani s'au scurs din ziua marelui biruinți, se vor mai scurge alți cinci-zeci, se vor scurge secole și din fapta lor vor răsări necontenit fapte noi precum din trunchiul plin de sevă răsar crengile tinere care înfloresc și dau roade.

Care să fi fost însă această putere tainică a lor, această putere care desfide moartea și nesocotește timpul?... Ea nu a fost alta de cât aceea care domină Universul întreg, care ține suspendate lumile în haos, care întreține viața și care, pe de asupra mormintelor, împreună sufletele omenești într'o mângâietoare înfrățire—a fost *iubirea*.

Faptele lor sunt mari și sunt durabile, pentru că sunt isvorite din cea mai curată, din cea mai înaltă, din cea mai sfântă dintre iubiri,—aceea pentru un *ideal*.

În conștiințele lor—învăpăiate de focul ce de vreme îndelungată ardea în inimile celor aleși—se închegă, din durerile trecutului și din speranțele pentru viitor, o imagine clară și cuceritoare, imaginea unei Români mari, puternice, independente. Idealul eră astfel elaborat, și acest ideal izbucni din sufletul lor, prinse o viață deosebită, deveni o ființă dominantă, un obiect de devoțiune, mai presus de cât ori-care altul, fascinând pe acei din al căror lăuntru suflete se desprinsese cași pe acei cărora le dilată conștiințele, deștepându-le porniri sufletești nedesluite mai înainte.

Acest ideal și l-au iubit cu avântul, cu pasiunea părintelui pentru copilul său. Îl desmierdau în visurile lor cele mai scumpe, îl vedeau aievea în viziunile lor: „România noastră există—strigă Bălcescu încă din 1850—și orb e acel ce nu o vede“.

Iubirea le-a dat *credința în puterea de viață a națiunii* și această credință n'a fost în stare s'o zdruncine nici o înfrângere, nici o întârziere. Ei știau că poporul român, cași Crepusculul lui Michel-Angelo, nu doarme „somnul înghețat și gol de visuri al morții“, ci doarme un somn străbătut de speranță și de mânie și că forța lui așteaptă revolta.

De aceea, nu socoteau dânsii că ar fi o nebunie ca Românul să se ridice în ochii săi și în ochii celorlalți prin forța armelor, acelor arme, pe care le purtase brațul cutezător al unui Mircea și Mihai, al unui Ștefan și Ioan-Vodă, și care acum, ruginite în colțul uitării, așteptau pe voinicul care să le șteargă rugina și să le îmbujoreze cu sânge de vrăjmaș. „Nu ziceți—scria Ion Brătianu, în 1851—un cuvânt măcar de îndoială de credința și puterea României, căci 18 secole de lupte și vitejie vă zdrumică sufletele chiar și pentru eternitate“. Iar la 1854 tot el, arătând că Românii erau singurul element în Orient, pe care se poate cine-va răzima, într'un mod eficace, în războiul de atunci, își încheiă memoriul său cu cuvintele: „Vie-ne vorba cea bună. Zică-ni-se: «Români din 1821, Români din 1848, câriera vă este deschisă, voi trebuie acum să vă arătați demni «de această patrie pe care o iubiți așa de mult și care vi se «garantează a voastră de acum înainte». Și țara dela un cap până la celălalt va tresări și toți vom fi în picioare, fără distincțiune de clasă, căci Dumnezeuul nostru al tuturor este Dumnezeuul Patriei. *Dela Dunăre până la Nistru nu va fi de cât un câmp*

de bătălie, unde vom arăta Europei că, dacă ne-am lăsat cotropi, n'a fost din lipsă de patriotism și de bărbăție."

Această neînfrântă credință în puterea vitală a Românilor — pe care războiul pentru independență avea s'o îndreptățească în chip atât de strălucit — le dete *entusiasmul* „cu care luptară și cu care, în cele din urmă, triumfară”. S'a zis, și cu drept, că ori-ce mare mișcare ce se impune în analele lumii este triumful unui *entusiasm* oare-care. România unită este și ea triumful unui *entusiasm*, al *entusiasmului* acelor cari nu se înspăimântau de urgia împăraților, precum România independentă și regală este triumful *entusiasmului* acelor obscuri eroi, cari sub grindina de foc a dușmanului, reinviară vitejia străbună, îndreptățind astfel înalta încredere ce Domnul și Căpitanul lor pusese într'înșii.

Iubire, credință, *entusiasm*, — iată cele trei talismane miraculoase care ne explică îndrăzneța măreție a faptelor ce au realizat România de astăzi.

Și acum, iubiți școlari, să ne purtăm iarăși cu gândul în lumea antică. Să ne purtăm cu gândul în Sparta, cetatea ostășească prin excelență, cetatea robuștilor, a vitejilor, a neînfrânților; cetatea Voinței și a Acțiunii, cetatea lui Leonidas, care murea la Termopile numai spre a da veacurilor ce aveau să vină, exemplul celui mai înalt eroism, al eroismului care luptă fără altă speranță de cât aceea a gloriei neperitoare; în această cetate, din al cărei trecut îndepărtat nu se înalță nici linia zveltă și armonioasă a Parthenonului — idealul realizat în spațiu — precum nu răsună nici ecoul divin al idealului turnat în formele eterne ale cuvântului, dar din care străbate până la noi *ceva* tot atât de mare și de nobil. — amintirea celui mai admirabil caracter moral al celei mai dârze voinți și puținți de a se ridică mai presus de ori-ce slăbiciune omenească în vederea unui scop general.

În Sparta, iubiți școlari, în ceremoniile publice, corul bătrânilor cântă mai întâi:

— *«Am fost tineri odinioară, plini de putere și de voinicie»*
Iar corul bărbatilor răspunde:

— *«Așa suntem noi astăzi, și gata s'o dovedim!»*

Și copiii sfârșeau, zicând:

— *«Și noi vom fi tot astfel la rândul nostru, și chiar mai mult de cât voi.»*

Din corul bătrânilor noștri, „plini odinioară de putere și de voinicie” n'au mai rămas, vai! de cât puține, foarte puține glasuri. Dar cântecul lor îl auziți încă, și chiar când nu va mai rămâne nici unul, îl veți auzi înălțându-se din adâncul mormintelor în care ei odihnesc; îl veți auzi înălțându-se din pieptul puternic și departe-răsunător al Istoriei!...

Acestui cântec sacru să-i răspundă corul vocilor voastre nevinovate, zicând, nu din buze ci din inimă plină:

— *„Și noi vom fi tot astfel, și chiar mai mult de cât voi“!*

Și acest răspuns îl datorită Patriei, care vă privește și vă așteaptă. De și tace, ea vă vorbește. Vai neamului nostru dacă nu o veți înțelege! Ascultați, ascultați vuetul de tânguiuri și de doruri ce coboară cu undele repezi ale Oltului; ascultați povestea măreață de suferință și de zbucium pe care o suspină munții în freamătul codrilor ce-i umbresc; ascultați doina de voinicie și de nădejde, pe care o viersuește Firea întreagă, în mijlocul căreia prin luptă am fost împlântați spre a ne menține prin luptă. Și dacă le auziți și le înțelegeți aceste voci, pentru alții neînțelese dar pentru noi pline de înțelesuri,—atunci vegheați, vegheați ca fecioarele cele înțelepte cu candelile aprinse, căci nu se știe când mirele va sosi.

Vegheați prin iubirea, care toate le înțelege și toate le speră; vegheați prin credința, care clătește și munții din temelii lor; vegheați prin munca sfântă și mântuitoare, care supune însăși Natura voințelor omenești. Impodobiți-vă mintea cu cele mai înalte gândiri, inima cu cele mai nobile simțiminte și, când veți fi mari, precum sămănătorul cel înțelept aruncă în ogorul său cea mai aleasă sămânță, aruncați și voi în brazdele Patriei tot ce aveți mai bun, tot ce aveți mai curat, tot ce aveți mai rodnic în sufletele voastre.

Noi suntem muritori, Patria e nemuritoare. Florile se veștesc și cad, copacii se usucă și se prăvălesc, dar pământul, în sânul căruia isvoarele vieții nu se sleesc niciodată, îmbracă veștmântul altor flori și altor copaci. De mii și milioane de ani, același soare ne trimite tot alte primăveri, cu ciripit de alte pasări, cu mireasmă de alte flori, cu adieri ce înviorează tot alte suflete omenești. Tot astfel, de aproape două mii de ani de când soarta ne a urzit cele dintâi începuturi ale neamului, valuri de generații au trecut pe albia, în care curge fluviul măreț al naționalității noastre. Dar fluviul a rămas, călătorindu-și undele pururea spre aceeași țintă.

Noi vom peri, dar această Românie, pe care o iubim și o venerăm, va găsi necontenit alte inimi spre a o iubi, a o venera și a o continua. Vegheați deci nu pentru ceea-ce trece, ci pentru ceea-ce rămâne; vegheați pentru neam, care nu moare; vegheați pentru Patrie, care e veșnică.

Aveți, mai presus de toate, o mare, o neclintită datorie: aceea de a trăi în comunitate sufletească cu întreg neamul vostru. Ori unde este suflet de Român, dela culmile Rodnei și până la ale Pindului, dela Tisa și până dincolo de Nistru, să fie și sufletul vostru, căci nu există hotar natural și nici hotar politic care să împedice comunitatea sufletească a fiilor aceluiaș popor.

De veți fi astfel, atunci putea-vom spune, împreună cu voi, acelor a căror amintire o sărbătorim: Dormiți liniștiți în mormintele vostre, eroi bine cuvântați ai neamului nostru! Dormi tu, Bălcescule, sub feeria de lumină a Cerului de Miazăzi; dormi și tu, Kogălnicene, în cetatea sacră a Jertfei, în cetatea pe care ai făcut-o să se înalțe coborându-se; dormi și tu, Bră-

tiene, pe dealul străjuit de copacii seculari; dormi și tu, cel din-tăiu Domn al României, sub țărâna sfântă a Ruginoasei,—dormiți și voi toți, eroi cari ați lăsat un nume în urma voastră ori cari, luptători anonimi, v'ați străduit fără altă răsplată de cât aceea pe care o dă conștiința datoriei împlinite. Ostenelile voastre n'au fost zadarnice și munca voastră va fi continuată. Dormiți liniștiți căci «în câmpie crește, și pe deal iarăși crește o floare pentru popoarele chinuite: nădejdea!»

Acum 42 de ani, primind Coroana pe care l-o oferă încrederea unui popor, Domnul Carol spunea:

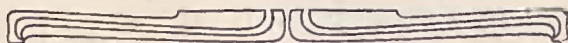
«In destinele omenesti nu este o datorie mai nobilă de cât aceea de a fi chemat a menține drepturile unei națiuni și a consolida libertățile ei.»

Da! destinele omenesti își au datoriile lor, dar aceste datorii sunt adesea-ori tainele lor. Ce taină minunată să fi vrut oare ca din străvechiul castel dela Sigmaringen, care falnic, cu turnurile lui așezate pe zidărie romană, se ridică pe un deal stâncos ocolit de Dunăre, Principele Carol să se coboare în țara scaldată tot de Dunăre și ridicată tot pe temelii romane? Ce taină minunată să fi vrut ca vlăstarul acelei ilustre familii, care a făcut mărirea Prusiei și unitatea Germaniei, să vină să domnească peste un Stat, a cărui mărire s'o facă?...

„Singur numai Dumnezeu poate ști ceea-ce viitorul păstrează Patriei noastre! — zicea Domnul Carol, la 10 Maiu 1866, intrând în Capitala țării“. Și adăugă:

«Din parte-ne să ne mulțumim întru a ne face datoria. Să ne întărim prin concordie! Să unim puterile noastre spre a fi la înălțimea evenimentelor! Providența, care a condus pe alesul domniilor-voastre până aci, și care a înlăturat toate piedecile din calea mea, nu va lăsa neîndeplinită opera sa!».

Săpați-vă adânc, iubiți școlari, aceste auguste cuvinte în inimile voastre! Fiți tari prin îndeplinirea datoriei, fiți tari prin unirea puterilor voastre, fiți tari mai ales prin idealul înrădăcinat nu în închipuirile, ci în inimile și în voințele voastre, și, fiți siguri, Providența nu-și va lăsa neîndeplinită opera sa!

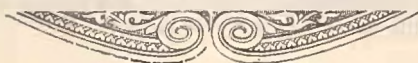
Păcălici a făcut un progres mare în studiul aritmeticii.

— Știi bine, îl întrebă într'o zi unchiul său, cele patru operațiuni?

— Foarte bine.

— Atunci ascultă: dacă voi începe de astăzi să-ți dau câte doi lei pe zi, câți lei o să ai duminică?

— Nici unul, pentru că o să-i cheltuesc pe toți

ECSCURSIUNEA IN TRANSILVANIA

FĂCUTĂ DE

elevii liceului „Unirea“ din Focșani.

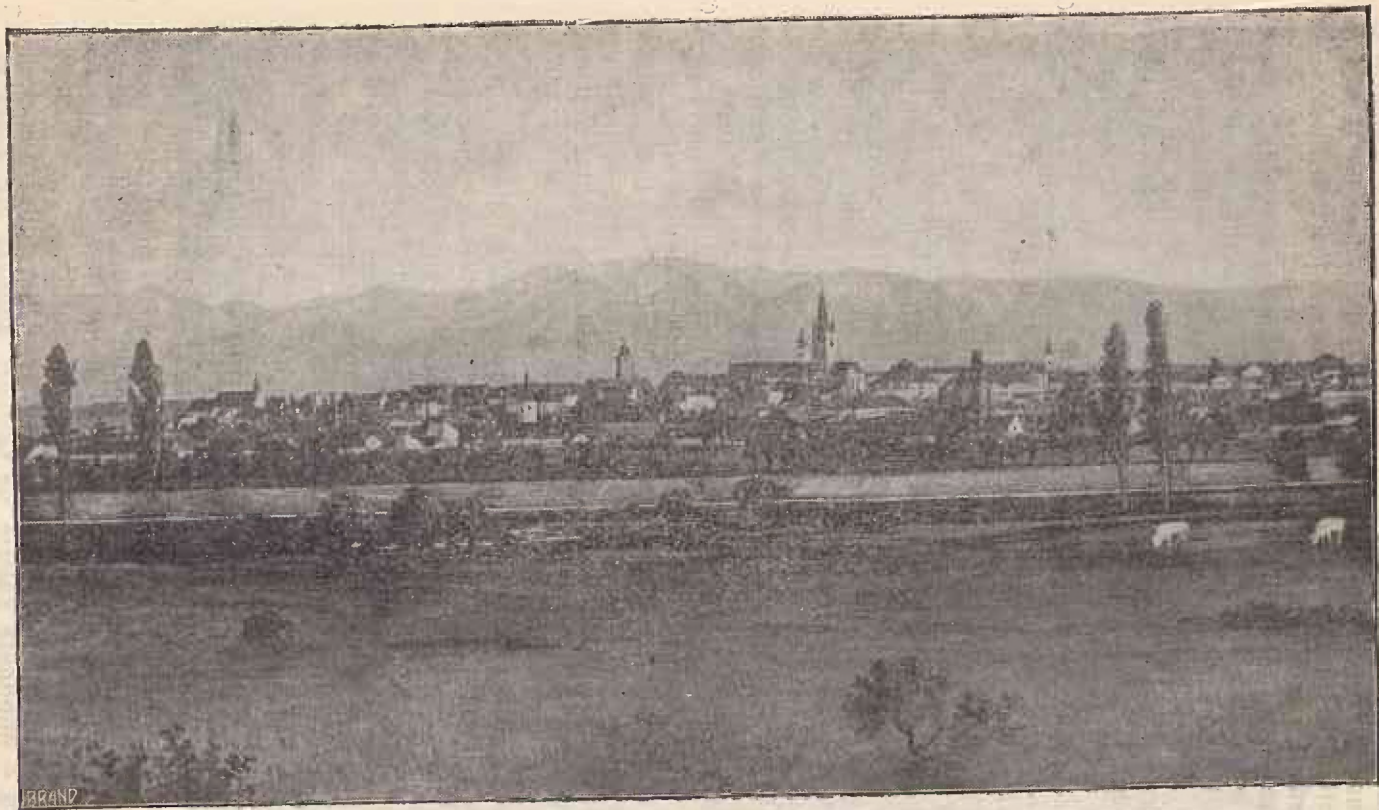
n ziua de 26 Iunie 1908 am plecat în excursiune un grup de 30 elevi ai liceului „Unirea“ din Focșani, conduși de d-nii T. Iordănescu, director, I. P. Rădulescu, inspector, I. Coleș și C. Zamfirescu, profesori. Ținta călătoriei noastre a fost să vizităm o parte dintre cele mai însemnate centre românești din Transilvania.

În acea zi ne sfârșisem de pregătit totul ce ne trebuia la drum, iar pe la ora 4 p. m. un șuer prelung și ascuțit vesteă plecarea noastră cu trenul din gara Focșani. Atunci un „ura“ puternic dădû pe față bucuria din sufletele noastre.

După ce străbăturăm în lung țara Munteniei, toată noaptea fără ca somnul să ne prinză câtuși de puțin, a doua zi dăm mineață pe la ora 7 și jumătate sosim în Piatra-Olt. Aci schimbăm trenul și prin minunatele priveliști de pe valea Oitului — pasul Turnu-Roșu, — trecem în frumosul Ardeal, lăsând în urmă la poale de codri, între munți mănăstirea Cozia, ce adăpostește de veacuri sub aripa-i de vultur uriaș, mormântul vestitului erou dela Rovine (1398) Mireea cel Mare. Undele râului aci se strâng mânioase în vârtej amețitor, grăbindu se să-și facă loc la vale prin șirul păreților de stâncă ce par'că i-au închis calea, aci se desfac în lături slobode, liniștite și pline de farmec. Trenul ne poartă prin mijlocul feluritelor frumuseți ale naturii, unde floarea ei contribuie la desfășurarea minunatului tablou a cărui mândrete deșteaptă în sufletul călătorului un farmec deosebit ce te transportă.

Pe la ora 3 p. m. în ziua de 27 Iunie ajungem în Sibiu. Aci ne încuierăm în localul seminarului român Greco-Oriental, apoi mergem să vizităm orașul. În primul rând admirăm mă-

(1) Sunt câțiva ani de când, mulțumită încurajerii dată de Ministerul Instrucțiunii, elevii școalelor secundare au început să facă excursiuni prin țară sau chiar afară din țară, în grupe mai mari sau mai mici. Folosul acestor excursiuni este nctăgăduit. Adesea am publicat relațiuni scrise chiar de elevi, cariarată impresiile lor. Am socotit că este interesant nu numai să știm pe unde au călătorit elevii, ci să vedem ce impresie le-a produs lor călătoria. Dăm aci o altă relație de acest fel scrisă de un elev al liceului din Focșani. (Redacția).

BRAND

Vederea¹² oraşului Sibiu.
(După colecția Antoniu).

reața catedrală ce face fală întregului Românișm din Ardeal și de frumusețea căreia s'au minunat și cei mai distinși oaspeți ai vechiului Sibiu. În interior, destul de încăpătoare, e foarte frumoasă, cu zugrăveala minunată în stil românesc, o parte provizorie, neputând fi terminată odată toată din cauza lipsei de bani. Această catedrală, una dintre cele mai chipeșe clădiri ale Sibiului: e fără îndoială realitatea visului îndeplinit al vrednicului de aducere aminte, mărinimosul Mitropolit Andrei Baron de Șaguna, puternic stâlp al credinței și glorios luptător pentru dreptul și ridicarea neamului său. Român macedonean, s'a ridicat numai prin meritele sale și, după atâta muncă cu folos, se odihnește astăzi liniștit în pacea locașului de vecinică odihnă din satul Rășinari, aproape de Sibiu, în mijlocul alor săi, pentru cari s'a străduit o viață întreagă!

Spre seară suntem la reședința Mitropolitului Mețian. Înalt Prea Sfinția-Sa ne primește cu toată dragostea și pe deplin mulțumit de vizita noastră, vorbindu-ne mult timp, deși bătrân, cu o voce puternică, risipitoare de farmec, despre viața și organizația Românilor din Transilvania. Acolo, spune I. P. Sfinția-Sa, nu se află deosebire între țăran și boer. Cu toții lucrează la olaltă spre fericirea neamului. Și tocmai lucrul acesta face posibilă rezistența fraților noștri de peste munți contra oricărui dușman. Toți au dragoste de avutul și moșia lor, nu călătoresc departe timp îndelungat risipindu-și averea prin țări străine, ci la vatra căminului cu dor de muncă și cu dreptate prin ajutorul lui Dumnezeu lucrează și se îndestulează din pământul lor. Toți, mână dela mână, ridică acele instituțiuni de cultură ce li folosesc mult la menținerea spiritului național și toți sunt mândri de ele, căci fiecare a pus, dacă nu mai mult, cel puțin o cărămidă la temelia lor!

Seara, până la oră 9, fanfara garnizoanei din localitate cântând în fața caselor unui general, distrează publicul ce se plimbă în imbulzeală dela un capăt până la celălalt al stradei—promenada Bretter. Apoi cutreeră ulițele cele mai principale din oraș, în sunetul puternic al unui marș și urmată de mulțimea lumii de mijloc pentru care credem noi că este instituită această distracție de seară mai mult sau mai puțin plăcută.

În ziua următoare vizităm palatul Asociației românești cu o frumoasă sală de solemnități, unde, între altele, admirăm cu toată inima începutul unui muzeu național, care promite să devină cu timpul oglinda vieții fraților noștri din Transilvania. Apoi o școală mare de fete ce se prezintă admirabil din toate punctele de vedere precum și alte ciădiri frumoase, obținute numai prin munca și spre folosul Românului.

Mai târziu, marea bibliotecă din muzeul baronului Bruckenthal cu o minunată galerie de tablouri adunate din toată lu-

I. P. S. Ion Mețianu,
Mitropolitul Românilor ortodocși din Transilvania și Ungaria.

mea, unele lucrate de pictori distinși, cu o parte archeologică unde se văd felurite instrumente de piatră și bronz.

Mai vizităm atelierul de țesătorie al Doamnei Cosma, adevărata româncă ce se interesează de viitorul neamului său din punct de vedere caznic prin cultivarea țesăturilor cu motive curat românești. În fața războaielor felurite, fetele cu mișcări repezi și drăgălașe lucrează cu dor de muncă și spor la lucru covoare și țesături de toată frumusețea. De aci se reîntorc după un anumit timp la cămin în mijlocul celor de unde au plecat și răspândesc cu drag spre folosul Românilor și'n paguba influenței străine cele ce-au deprins dela harnica lor profesoară, a cărei răsplată e numai mulțumirea sufletească văzând că munca depusă n'a fost zadarnică.

Până seara mai vizităm, pe lângă altele, și grădina publică vastă și destul de frumoasă.

Sibiul e un oraș bătrân cu străzile unele largi, dar cele mai multe înguste și întortochiate, pietruite în mod primitiv, cu casele mari și vechi, în acel stil săsesc lipsit de orice frumusețe și întunecate de zidurile ogrăzilor. În schimb, de dimineață și până noaptea târziu lume și gălăgie multă pe străzi. Pretutindeni întâlnești militari în uniforme luxoase și cu mustățile răsucite temeinic în sus, negustori grăbiți după afaceri și chipuri vioaie de fete sglobii cu fețele bălane și veșnic zâmbitoare.

Duminecă 29 Iunie părăsim Sibiul și pe la ora 9 ajungem în Săliște, sat românesc din toate punctele de vedere. Frumoasă impresiune ne-a lăsat pentru totdeauna organizația Românilor din acest loc. Întâi vizităm banca, sufletul întregii activități din Săliște, ale cărei temelii s'au pus nu de mult de vre-o câțiva Români de inimă cu un capital destul de modest, dar care până astăzi a crescut considerabil. De dânsa ține fabrica de unt și alte produse, unde fiecare țaran își aduce prisosul de lapte obținut în casă, căpătând totdeauna preț bun pe dânsul. Apoi, școala, o clădire destul de mare în aceiaș curte cu biserica, cu un frumos laborator științific și cu toate sălile necesare unui asemenea local. Vedem deseneuri foarte frumoase în toate ramurile, lucrate cu multă dibăcie și parte din propria imaginație a elevilor. O mare sală de teatru și alta mobilată simplu cu mese și scăunașe joase unde fac o școală pregătitoare copii mai mici de 7 ani. Aci mai primesc diferite noțiuni și instrucțiuni necesare în lupta pentru existență tinerii rămași fără carte.

Apoi diferitele societăți de ajutor, îngrijirea bătrânilor etc., merită toată lauda. (Aci mai avem și ocaziunea să admirăm și frumosul album de artă națională, o culegere din cele mai frumoase țesături românești, întocmită de bunul român d-l Dimitrie Comșa).

Pe la ora 2 după prânz ne ducem să privim hora. Intr'un pavilion de peste râul ce trece prin sat, de unde răsună până departe cântul săltător al lăutarilor, își dau drum veselia și sbur-

Catedrala românească din Sibiu.

dălnicia tinerească. Alături de flăcăii vânjoși, mândri la statură și frumoși la față răsar sfoase tinerele chipuri ale fetelor, cu ceva fermecător în mișcări, în minunat port de sărbătoare, cu ștergere albe de borangic pe cap așezate frumos deasupra părului îmbielșugat.

La rugămintea flăcăilor bucuroși de oaspeții lor, îndemnați și de d-l învățător Iacob, care și-a dat toată silința să fim pe deplin mulțumiți, ne prindem și noi la joc și voioși învârtim hora cu toții.

Pe la ora 4 ne îndreptăm cu toții spre coasta unui deal din apropierea satului. Acolo avem ocaziunea fericită să auzim câteva din cântecele reuniunii corale din Săliște așa pe nepregătite, dar destul de bine executate sub conducerea distinsului maestru grav și serios în îndeplinirea datoriei. Și tot aci într'o poiană pitorească petrecem până noaptea, la cântecul lăutarilor și în veselia mulțimei. Iar către sfârșit, când întunecul se lăsase pe deplin, coborim valea împreună cu toată mulțimea veselă și sgomotoasă străbătând satul în ecoul îndepărtat al unor cântece naționale. Ajunși în piață, întindem o horă mare făcând să răsunе pământul ușor în liniștea nopții ca un răsuflu dulce al farmecului din suflet. Și de sus din lumea stelelor sclipitoare luna ne privea tainic, zâmbitoare par'că, și cu atât mai frumoasă și mai poetică, cu cât entuziasmul și fericirea noastră erau mai mari.

(Sfârșitul în No. viitor).

Ionel Rarincescu.

De pe Domeniile Coroanei

Nu de mult a avut loc o prea frumoasă serbare școlară în sala teatrului sătesc din Rușetu urmată de dans, în scopul de a se cumpăra un aparat de proiecțiuni fixe și cinematografice pentru popularizarea științei și distracția sătenilor.

Serbarea s'a dat sub patronagiul Băncii populare din localitate, ai cărui conducători însuflețiți de cele mai frumoase idei pentru ridicarea săteanului, când e vorba de asemenea serbări, le încurajază din toate punctele de vedere.

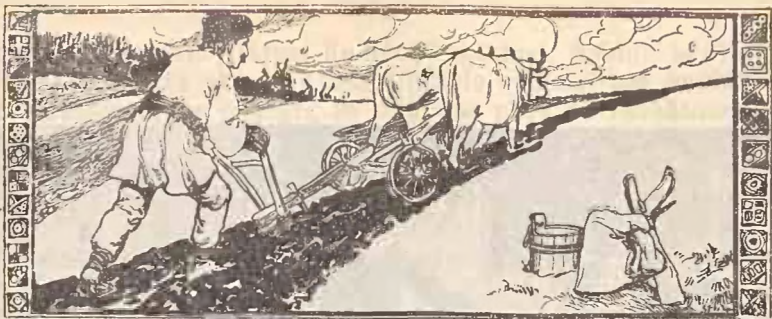
Sala și întregul local eră frumos împodobit cu tablouri și steaguri. Elevele au fost admirate în costumele lor naționale în jocul: «Banul marăcine».

Piesa «Satul viitorului» și întreaga producțiune școlară, au întrecut toate așteptările și învățătorii au fost felicitați pentru străduința lor în migăloasa, dar frumoasa, activitate extrașcolară.

Apoi, d-nul I. Iunian, contabil al Domeniului Coroanei, a ținut câteva ședințe de proiecțiuni cu aparatul deja sosit. După aceasta urmă dansul, care a ținut până aproape de ziuă.

Muzeul Asociației din Sibiu.

Sucrări agricole în luna Martie.

Cum începe această lună, agricultorul să nu piarză nici o zi, căci cu cât arăturile și semănăturile vor fi făcute mai de timpuriu, cu atât vor izbuti mai bine și recolta lor va fi mai mulțumitoare. Graba este cu atât mai necesară cu cât de multe ori luna Aprilie este secetoasă.

Grâul de primăvară.

Deși grâul de toamnă e mai roditor, cu toate acestea în unele localități se seamănă și grâul de primăvară. Grâul de primăvară se seamănă într'un loc gras, care s'a arat de toamnă, așa că primăvara se face a 2-a arătură. Grâul de primăvară se seamănă după plante prășitoare ca porumbul, fasolea și sfecla.

Ovăzul.

Când timpul e rău în Februarie, atunci ovăzul se seamănă în Martie.

Ovăzul se seamănă după o plantă prășitoare; dar se poate semăna și după grâu; numai prima arătură trebuie făcută de toamnă. Când se seamănă în țelină și în trifoișle, se mulțumește și cu o singură arătură. La hectar se seamănă 250 — 325 litri. Când se seamănă cu mașina în rânduri, se pune la hectar 150 — 250 litre de semințe.

Secara.

Secara se seamănă mai cu seamă în pământurile ușoare și după o plantă prășitoare.

Măzăricea.

La noi în țară se cultivă numai măzăricea de primăvară.

Măzăricea se seamănă cât se poate de timpuriu în locuri bine lucrate. În locurile țărânoase isbutește mai bine decât în locurile tari. La un hectar se pune cam 140 — 160 litri semințe. Măzăricea înainte de semănat se amestecă cu orz sau ovăz.

Mazărea de câmp, surie de primăvară.

Această leguminoasă se dă mai mult ca nutreț verde vitelor. Reușeste în pământurile în care reușește și grâul. La hectar se seamănă 125 litri sămânță.

Lintea.

Se seamănă mai mult prin împrăștiere. La hectar trebuie 200 litri de semințe.

Meiul.

Pământul în care crește mai bine meiul este cel nisipos și calcaros. La hectar trebuie 10 — 20 litri semințe, după cum se seamănă pentru nutreț de vite sau pentru semințele lui. După semănat, locul se grăpează bine și după aceea se tăfălugește.

Macul.

Pentru cultura macului, trebuie pământul arat de 3 ori: toamna arătură, primăvara îndată ce pământul s'a svântat, a treia înainte de semănat. Sămânța amestecată cu pământ sau nisip se împrăștie cu mâna, sau se seamănă cu mașina în rânduri depărtate de 50 — 60 cm. La hectar trebuie 3 — 4 litri de sămânță. După semănat, sămânța se acoperă ușor cu grapa de mărăcini și după aceea locul se tăfălugește.

Muștarul.

Muștarul crește bine în pământurile roditoare și revene cari trebuie să fie arate mai de multe ori. Semănatul se face prin împrăștiere, la hectar 6 — 7 kgr. semințe. După semănat, se grăpează și locul se poate tăfălugi.

Sfecla.

Sfecla crește bine în pământurile mai ușoare, ravene și roditoare. Dacă pământul este sărac, trebuie îngrășat cu gunoiu putrezit pe jumătate; la hectar până 17000 kgr. băligar. Sfecla se poate semăna prin aruncare sau în rânduri cu mașina. Rândurile să fie depărtate de 25 — 30 cm. pentru sfecla de zahăr, de 50 cm. pentru sfecla de nutreț. La hectar se pun 7 Kgr semințe.

Cicoarea.

Pentru cultura cicoarei se fac 3 arături; una toamna; a doua prin Februarie sau începutul lui Martie; a treia când se seamănă. Cicoarea se poate semăna din luna Martie până în luna Maiu. Semănatul se face prin împrăștiere sau în rânduri cu mașina. Depărtarea între rânduri să fie 20 — 30 cm. La hectar trebuie 4 — 6 Kgr. semințe.

Rapita de primăvară.

Se seamănă nu mai prin aruncare, în luna Martie când pământul cuprinde o cățățime de umezeală ca rapița să crească mai curând.

Morcovul și păstârnacul.

Să fie pământul bogat și să se lucreze bine. Morcovul și postârnacul se seamănă numai în rânduri cu mașina; între rânduri să fie de 40 — 50 cm. La hectar trebuie 4 — 5 kgr. semințe.

Despre celelalte lucrări, în No. viitor.

V. S. Moga.

C R O N I C A

CUM S'A SERBAT SEMICENTENARUL UNIRII

in diferite orașe din țară

Pitești.

10 dim. *Te-Deum* la Sf. Gheorghe; — 11¹/₂ defilarea armatei, a școalelor în fața bustului lui Ion Brătianu; — 2 p. m. Serbarea școalelor primare în sala «Universală»; — 8¹/₂ seara serbarea școalelor secundare în aceeași sală.

Turnu-Măgurele.

10 dim. *Te-Deum* la bis. Sf. Haralambie.
2 p. m. localul școlii primare de fete (?): cuvântarea profes. P. Pârvescu; recitări («Alexandru Cuza», «Balcanul și Carpatul», «Voința Neamului», «Glasul Patriei», «Oda ostașilor români», «Anul 1855», «Pe câmpul dreptății», «Spada și credința», «Unirea principatelor»); Coruri («Marșul Unirii», «Cântec războinic», «Deșteaptă-te Române», «Tricolorul», «Sunt Român», «Haideți frați cu arma 'n mână», «Pe al nostru steag»); poeme și piese («Stâlpi de pază», «Apoteoza Unirii», «Păcală și Tândală»); danțuri («Hora Unirii»).

Câmpulung.

Dimineața *Te-Deum* la biserica Negru-Vodă. Manifestație la bustul lui

Negru-Vodă. Cuvântare a unui elev din școala normală. S'a cântat și s'a jucat hora Unirii.—4 p. m. sala cercului militar: serbare școlară.

Giurgiu.

23 Ianuarie seara: retragere cu torțe. Ședință la cercul cultural: cuvântarea d-lui *N. Droc*, profesor.

24 Ianuarie dim. *Te-Deum* la Catedrală. Cuvântarea în biserică a d-lui *N. Bălănescu*, deputat. Defilarea trupelor.

2 p. m. Serbare școlară la gimnaziu: cuvântări ale d-lor *N. Droc-Barcian*, profesor, *I. Dumitrescu*, institutor, *G. Bucurescu*, profesor; recitări; piese («Din vremea unirii», «Cuza-Vodă», «Vivandiera»); coruri; danțuri («Banul Mărăcine», «Hora Unirei»).

Serbare militară în sala Töpfer: coruri; recitări; danțuri; piese («Apoteoza Unirii», «Sentinela», «Patrula prizonieră»). Toate au fost executate de soldați.

Târgoviște.

10 dim. *Te-Deum* la catedrală. Revista trupelor. Defilarea înaintea generalului și a prefectului.

2 p. m. în sala societății de arme, serbare școlară: conferința d-nei *Radian*, institutoare; piesa «Cinel-Cinel» de Alecsandri.

9 seara în sala societății de arme, serbare: conferința d lui *D. A. Teodoru*, secretarul general al Ministerului Instrucției; cântece; coruri școlare; exerciții gimnastice.

În timpul zilei serbări la reg. 22 și la Arsenal.

Ploești. ¹⁾

În ajun retragerea cu torțe: soldați cu muzicile regim. 7 Prahova și 32 Mircea.

La 24 Ian, 10 dim. *Te-Deum* la Sf. Ion. Defilarea trupelor pe Bulevard.

9 dim. serbare școlară la școala secundară de fete.

2 p. m. serbare școlară la școala profesională de fete.

3 p. m. sala Cooperativei: serbare organizată de elevii liceului: conferința d-lui *C. Georgescu*, profesor; coruri; danțuri naționale. De notat, că orchestra era condusă de un elev.

8 seara, serbare școlară la Cooperativă: coruri; cântece ale fanfarei danțuri naționale; piese («Cuza-Vodă»); tablou viu («România și surorile ei»).

Cu această ocazie, elevii liceului au scos un număr festiv dintr'o revistă școlărească ce-și propune a continua: «Curierul liceului».

Câmpina.

10 dim. *Te-Deum* în biserică Adormirea Maicei Domnului. Cuvântarea preotului *Niculescu*.

2 p. m. teatrul Domenico, festival școlar: cuvântările d-nei *Filipescu* și d-lui *Scripcă*; coruri; recitări; o piesă («Unirea face puterea»). A luat parte și societatea muzicală «Gavrila Muzicescu».

Buzău.

Dim. *Te-Deum* la Episcopie.

3 p. m. serbare școlară în teatrul Moldovei: cuvântarea d-lui *G. Rășcanu*, profesor.

Călărași.

10 dim. *Te-Deum* în biserică Sf. Nicolae. Defilarea trupelor.

2 p. m. sala curței cu jurați, serbare școlară: cuvântări ale d-lor *G. Constantinescu* și *V. Stanciu*, profesori.

1) După o corespondență specială.

Râmnicul-Sărat.

10 dim. *Te-Deum* la biserica catedrală; defilarea trupelor.

2. p. m. (în ce sală?) serbare școlară și militară: cuvântarea profesorului *Grigorescu*, recitări («24 Ianuarie», «Rugăciunea din urmă»); dansuri, jocuri gimnastice; coruri.

25 Ianuarie: cuvântarea institutorului N. Dicescu în sala gimnaziului.

Brăila.

10 dim. *Te-Deum* la catedrală. Cuvântarea protoierelui A. Constantinescu. Defilarea trupelor. 3 p. m. Serbare școlară la Teatrul Regal: cuvântarea d-lui D. Dogaru, profesor; coruri; jocuri naționale; o piesă («Unirea»).

CORPURILE LEGIUITOARE.

SENATUL. — În ședințele dela 23, 26 și 27 Fevruarie, s'au votat recunoașteri și indigenate și s'au studiat în secțiuni proiectele de lege depuse.

În ședințele dela 24 și 25 Fevruarie s'a discutat proiectul de lege prezentat de d. Ministru al Instrucției pentru modificarea unor articole din legea clerului mirean și a seminarilor.

Legea clerului mirean și a seminariilor datează din anul 1893. Câteva modificări i s'au adus în anul 1906. Acum se propun altele, pe cari experiența le-a indicat.

Iată principalele puncte din proiect:

— Prin legea din 1893 se fixă un număr de parohii și de parohi și toți preoții cari nu erau atunci cuprinși în numărul parohiilor erau numiți ajutători sau supranumerari, iar locurile acestora, îndată ce deveneau vacante, se suprimau. Numiri din nou se făceau numai în locurile de parohi. Această mărginire a numărului preoților eră impusă de principiul legii, care instituia obligațiunea pentru stat de a plăti leafă tuturor preoților. Suma pe care statul o înscrie anual în budgetul său este mărginită; mărginit trebuie să fie deci și numărul preoților. La orașe această impușinare a numărului preoților nu are mare neajuns, căci preotul se poate lesne duce să slujească pe rând la toate bisericile din parohia sa și lesne poate alerga la nevoile enoriașilor. La sate însă, fiind depărtări mari între bisericile unei parohii, drumul fiind greu în anumite timpuri ale anului, se întâmplau multe locuri unde locuitorii erau lipsiți de orice serviciu religios. Legea din 1893 nu admitea să mai funcționeze alți preoți afară de parohi; proiectul ce se prezintă acum acordă înființarea de preoți ajutători la bisericile filiale rurale, dacă comunele se obligă să-i plătească.

— Proiectul desființează consistoriile apelative introduse în 1906; numai în caz când consistoriul pronunță caterisirea unui preot, acesta are drept să facă apel la Sf. Sinod.

— Proiectul prevede măsuri contra preoților cari cer dela oameni taxe mai mari decât cele legale și cari refuză serviciul.

— Se introduce asemenea sistemul internatului pentru studenții facultății de teologie.

Raportor al comitetului delegaților a fost P. S. Timuș, episcopul de Argeș.

În discuția generală au vorbit d. *N. Economu* și d. *Sp. Haret*, ministru Instrucțiunii și Cultelor.

După ce s'a votat luarea în considerație a proiectului, la discuția pe articole au vorbit: d. *C. Dissescu*, d. *N. Economu*, *I. P. S. Mitropolit Primat*, d. *dr. Bucșenescu*, d. *Al. Constantinescu* și d. *Sp. Haret*, ministrul Instrucției și al Cultelor.

Apoi proiectul s'a votat în total.

Tot în ședința dela 25 Fevruarie d. *dr. Jugureanu* și-a dezvoltat interpelarea adresată d-lui Ministru al Comerțului cu privire la administrația băilor Govora. D-sa zice că vizitatorii au multe neajunsuri: nu e linie ferată până la băi, nu sunt cabine de ajuns, ș. a. D. *Al. Djwara*, ministrul Comerțului și Industriei, recunoaște că mare parte din plângerile acestea sunt adevărate și de aceea guvernul va prezentă un proiect de lege pentru a se schimbă modul de exploatare a băilor statului.

În ședința dela 27 Fevruarie, după propunerea d-lui *dr. Râmniceanu*, se votează a se comandă bustul regretatului *P. S. Aurelian*, fostul președinte al Senatului, și a se așeză în sala de ședințe.

În ședința dela 28 Fevruarie se discută proiectul de lege votat de Cameră pentru desființarea «robei» advocaților. Vorbesc d-nii *P. Missir*, *T. Ioan*, *C. Dissescu* și *Al. Constantinescu*, raportorul. Proiectul se votează.

CAMERA. — La Cameră s'a urmat cu discuția pe articole a proiectului de lege privitor la organizarea judecătorească în ședințele dela 23, 24 și 25 Fevruarie. În ședința dela 26 s'a pus la vot cu bile legea în total și s'a admis cu 83 voturi pentru, fiind 7 contra.

În aceeași ședință s'au dezvoltat trei interpelări adresate ministrului de interne.

D. N. Filipescu a interpelat despre tendințele socialiste ale guvernului; d. *Tache Ionescu* și d. *Titu Frumușeanu*, despre raporturile dintre direcția serviciului sanitar și consiliul sanitar superior. La toate aceste interpelări a răspuns d. *Ion I. Brătianu*, ministru de interne.

În ședința dela 27 Fevruarie d. *M. Marghiloman*, a dezvoltat interpelarea adresată ministrului de războiu cu privire la administrația aceluși minister. Au răspuns d. *General Averescu*, ministrul de războiu, și d. *Ion I. Brătianu*, președintele consiliului de miniștri.

În ședința dela 28 Fevruarie d. *C. Pietraru* și-a dezvoltat interpelarea adresată ministrului de lucrări publice, cu privire la transporturile din jud. Teleorman și la starea liniei ferate Costești-Turnu-Măgurele. I-a răspuns d-l *V. G. Morțun*, ministrul lucrărilor publice.

Innecuri și zăpezi.

În săptămâna trecută vremea a fost foarte schimbătoare: s'a început cu căldură, care a adus revărsări de ape și chiar inundații, apoi a dat ger, zăpadă și vifor astfel că multe trenuri n'au putut să mai circule; la urmă iar s'a înmoinat.

Astfel, la 22 Fevruarie unele din mahalalele orașului Bârlad erau cu totul inundate. În această privință ziarului „Universul” i se scrie:

„Nefericīții, fiind surprinși de apă în timpul nopții, au fugit lăsându-și avutul în prada valurilor. Acum sunt expuși frigului și n'au adăpost, mulți neavând unde să găzduiască. Disperarea nenorociților e mare. Circulația de asemeni întreruptă.

„Autoritățile au luat energice și grabnice măsuri. Ajutoarele pentru salvarea persoanelor și avutului lor se dau prin serviciul municipal, pompierii, armata și prin agenții polițienești. Înlesnirea comunicațiilor se face prin bărci, plute și furgoane. Totuși, ele is insuficiente pentru groaznicul dezastru.

„ Mulți locuitori expuși refuză a eși din casele lor. Primăria a luat măsuri distribuind pâine locuitorilor înconjurați de apă căutându-le în același timp și locuințe. Pagubele sunt mari. Multe case sunt expuse a se prăbuși. Vite, pasări au rămas în mare parte expuse torentelor de apă.

„Parte din poduri sunt expuse a fi surpate făcând ast-fel circulația și mai anevoioasă.”

Si la Tecuci, un început de innee.

La Iași însă eră mare apa, cum spuneam și în cronică No. trecut. La 22 Februarie depeșile spuneau că și gara este amenințată. Nenorocirile sunt mari acolo: multe gospodării s'au stricat, mulți au rămas săraci.

Știri despre inundații au venit și din alte părți ale țării: Corabia, Turnu-Măgurele, Giurgiu, Brăila, Craiova; despre Slobozia (din Ialomița) se spune că e toată sub apă; în apropiere de Galați, asemenea.

După aceste zile, de odată se schimbă lucrurile: un viscol grozav se abate peste Capitală și peste alte orașe. Se întrerupe circulația trenurilor pe liniile București-Fetești, Costești-Măgurele, Mărăsești-Tecuci, Ciulnița-Slobozia, Alexandria-Zimnicea. Au fost locuri unde călătorii au fost siliți să stea câte două zile în vagoane sau în vre un sat aproape de gara unde se oprise trenul.

Negocierile austro-române.

Negocierile între România și Austria cu privire la încheerea unei convențiuni comerciale urmează încă. Diferitele știri ce se publică prin ziarele vieneze sau din Pesta cum și în cele din București arată că încă nu s'a ajuns la învoială și nu se știe când se va găsi chipul de înțelegere.

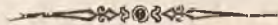
Amânarea operațiilor de recrutare.

M. S. Regele a semnat decretul prin care se amână operațiile recrutării până la 1 Aprilie.

Conflictul austro-sârb.

Săptămână plină de știri nesigure și contradicătoare. Un singur lucru e pozitiv că Serbia a răspuns unei note rusești, zicând că ea nu renunță la pretențiile sale, dar nu se va ridică cu armele, ci va aștepta ca Europa să discute prin reprezentanții ei și să ia o hotărîre. Serbia se va supune acelei hotărîri.

Acum chestia este: adună-se-vor reprezentanții Europei să discute, cum dorește Serbia? Părerile sunt împărțite: unii cred că da, alții zic că ba.

ÎNȘTIINȚARE.

Din cauza grămădirii de articole pe cari nu le putem amână-am fost siliți să lăsăm pentru numărul viitor sfârșitul povestirii d-lui Ion Dragoslav: „In fața Plevniței“.

Cum îngrijește Berlinul de paseri.

Oamenii primăriei au grije de păsările selbatece, cari sufăr de foame și frig. S'au luat măsuri în toate grădinile orașului, în parcul Victoria, în păduricea lui Humboldt și 'n Friedrichshain. Au făcut colibi acoperite pentru vrăbii. În lăuntrul acestor colibe nu cade zăpadă și azvârl acolo boabe, căci vrăbiile numai de jos mănâncă. Pentru pițigoi sunt un fel de colivii în formă de clopot, sistem Berlepsch. Pentru grauri, li se pune hrană în lăzi așezate sus, pe cari vântul le întoarce așa fel ca să stea mereu cu deschiderea spre partea de unde nu bate vânt.

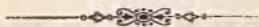
Hrana le e ovăz, cânepă și fire de carne.

Și administrația grădinei zoologice îngrijește de paseri, așezând numeroase locuri unde află hrană. O casă mare cu hrană se află nu departe de Aleea biruinței, aproape de Ahornsteig. Păsările o cunosc bine și se folosesc de ea.

Pe lângă aceasta, o mulțime de locuitori au grije de aruncă boabe pentru păsările selbatece în locurile neacoperite cu zăpadă.

Calendarul lui Fechner dă povețe cum putem veni în ajutor păsărilor. Punem, de pildă, boabe pe prichiciul ferestei afară sau pe balcon.

Păsările sufăr nu numai de lipsă de hrană, dar și apă nu au de unde bea, când e înghețată. Numai mierlele se pricep a lua cu dibăcie zăpadă de pe crengile copacilor.

Informațiuni.

— Consiliul de miniștri a luat dispoziția ca foștii militari cari au făcut sub arme termenul întreg de serviciu să fie admiși în slujbe de ale statului dela 80 lei în sus.

Prin acești foști militari se înțeleg: foștii plutonieri, foștii subofițeri, absolvenți ai unei școli de sub-ofițeri; toți militarii cari au voit să intre în școala de subofițeri, dar n'au fost admiși din cauza lipsei de vacanță.

— Ministerul instrucției a trimis învățătorilor din țară o circulară prin care îi sfătuiește să intre în legătură cu Federația cooperativelor sătești pentru a putea desface cu înlesnire produsele școlii.

Tratatările vor fi aduse la cunoștința ministerului.

— Urmând a se desființa cimitirul vechiu aflat în Sinaia, Bulevardul Ferdinand și osemintele aflate într'insul trebuind să fie scoase și mutate în noul cimitir dela Șuțu, Eforia aduce la cunoștința tutulor persoanelor cari ar avea membri din familiile lor îngropați în vechiul cimitir și ar voi să scoată osemintele acelor membri și să le îngroape în noul cimitir sau în altă parte, că acele oseminte le pot scoate cel mult până la 1 Aprilie 1909.

Dacă până la această dată nu se va scoate din vechiul cimitir de persoanele interesate osemintele membrilor familiei lor, acele oseminte se va scoate de Eforie și se va îngropa în groapa comună făcută în acest scop, la noul cimitir dela Șuțu.

Se mai aduce la cunoștința tutulor persoanelor cari au acte de cum-părătoare de locuri la vechiul cimitir, a se prezenta Biuroul Eforiei dela Sinaia, pentru ca în schimbul actelor ce posed, să li se desemneze locuri în noul cimitir.

Se aduce la cunoștința persoanelor, cari primesc ajutoare din fondul mil-lelor Eforiei Spitalelor Civile, că, pentru a putea fi reinscrise în tabloul ce se va forma pe anul bugetar 1909—1910, urmează să se prezinte la Eforie (Serviciul Comptabilității), spre a li se da formularul de certificat, pe care trebuie să-l completeze și să-l depună la Eforie cu petiție timbrată, cel mai târziu până la 1 Aprilie 1909, căci după această dată nu se va mai lua în considerare.

— Ministerul Agriculturii și Domeniilor aduce la cunoștință mișcarea târgului de rămători dela Turnu-Severin, pe timpul dela 16—31 Ianuarie și 1—15 Februarie 1909 :

16—31 Ianuarie : Aflați 751, eșiți 325, rămași grași 426, total 426.

1—15 Februarie : Aflați 426, eșiți 26, rămași grași 400, total 400.

Starea sanitară bună.

Prețul pe kgr., după scăderea vieței lei 1.

Rassa rămătorilor Mangalița.

Cărți primite la redacție.

A apărut No. 435—436 coprinzând romanul UN EROU AL TAMPULUI NOSTRU, de marele scriitor rus «Mihail Lermontov».

Prețul 60 bani.

Se află de vânzare la mai toate librăriile din țară.

„STEAUĂ”

Societatea «*Steaua*» are de scop, lucră pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotizația este de cel puțin doi lei pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin un leu pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel d'întăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotizația pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, București.

Comitetul: *Președinte*, Ioan Kalinderu, *Membbru al Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *Ministru*, profesor universitar. — *Secretar*, Const. Bănu, profesor secundar, fost inspector școlar. — *Membrii*: Petre Gârboviceanu, *Administrator al Casei Sî-Bisericii Autocefale Ortodoxe Române*, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român; I. Dimitrescu Procopie, senator, fost Primar al Capitalei; M. Vlădescu, fost *Ministru*, profesor universitar; Cristu S. Negoescu, fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar; Pompiliu Eliade, profesor universitar. — *Cenzori*. Const. Alimăneșteanu, inginer de mine; Preotul sconom Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, institutor.

Membri înscriși și cotizațiunii plătiți (urmare).

Al. Delimarcu (Roman), 4 lei; I. N. Ciocan (Roman), 2 lei; Gh. Adam (Cotul-Vameș), 1 leu; I. Stan (Bogzești), 1 leu; I. Dimitriu (Dămienesti), 1 leu; D. Bejenaru (Cordea), 1 leu; I. Serghievici (Tupilați), 1 leu; Gh. Porcescu (Porcești), 1 leu; Ecat. Cuciureanu (București), 1 leu; Gh. Mircea (Trifești), 1 leu; D. Dimitriu (Butea), 1 leu; D-ra Similache (Bocești), 1 leu; D-ra Bogdan (Trifești), 1 leu; D-na Silvia Gheorghiu (Roman), 2 lei; D-ra Zoe Goian (Brănișteni), 1 leu; Pr. Gh. Gheorghiescu (Păncești), 1 leu; Gr. Dimitriu (Băcești), 1 leu; I. Bordianu (Strunga), 1 leu; Fotache Enache (Averești), 1 leu; St. A. Theodorescu (Gherăești), 1 leu; Nicolae Voicu (Tămășeni), 1 leu; Căpit. Ionescu (Roman), 1 leu; Econ. Constantin Nazarie (Loco), 10 lei; Gh. Nazarie (Loco), 5 lei; Theodor Nazarie (Loco), 5 lei; Gh. Gavrilescu (Bacău), 2 lei; L. Veniamin (Bacău), 2 lei; Gh. Manoliu (Bacău), 4 lei; Diacon Al. Apostol (Bacău), 2 lei; I. Manolescu (Bacău), 2 lei; Nedescifrabil (Bacău), 2 lei; C. Damian (Bacău), 2 lei; C. M. Borș (Bacău), 2 lei; G. I. Ionian (Bacău), 2 lei; Er. Median (Periș), 2 lei; Gh. Codrescu (Periș) 2 lei; S. Comărzan (Periș), 1 leu; I. Popescu Bajenar (Periș); 1 leu; N. C. Popescu (Periș), 1 leu; Al. Popa, (Periș), 1 leu; Naie Costache (Periș), 1 leu; C. Stănescu (Periș), 1 leu; W. Sagosta (Periș), 1 leu; V. Burcă (Periș), 1 leu; Ignat Kudeis (Periș), 1 leu; Gh. Dăscălescu (Periș), 1 leu; N. Dragomir (Periș), 1 leu; Manea Marin (Periș), 1 leu; Ion St. Dincă (Periș), 1 leu; Gg. Dragomir (Periș), 1 leu; V. Moroianu (Periș), 1 leu; D. Mihăescu (Alexandria), 4 lei; A. Cetățeanu (Alexandria), 4 lei; Preot. I. Bădulescu (Alexandria), 1 leu; Elefterie Ștefănescu (Alexandria), 2 lei.

Numărul membrilor înscriși în cursul anului 1908 este de 2.630, iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 14.500 lei.

(Va urma în numărul viitor).

„VICTORIA”

Societate anonimă de asigurări generale și reasigurări

IN BUCUREȘTI

— Direcțiunea Generală: 10, Strada Doamnei 10 —

CAPITAL STATUTAR LEI 5.000.000

INTAIA EMISIUNE LEI 1.000.000

Primul vărsământ Lei 300.000

SOCIETATEA ASIGURĂ:

- a) contra pagubelor cauzate de Incendiu și Explozie, precum și în contra Tempestei și Ciclonului;
- b) asigurări asupra Vieței și Rentei viagere;
- c) contra pagubelor de Transport maritim, fluvial și terestru;
- d) contra pagubelor cauzate de Grindină la cereale și vii;
- e) contra accidentelor corporale și a consecințelor răspunderii civile;
- f) contra pagubelor provenite din Mortalitatea vitelor;
- g) contra spargerii oglinzilor, geamurilor și firmelor de cristal, etc.

Societatea „VICTORIA” asigură în mod gratuit clădirile în construcțiune până la punerea acoperișului, iar informațiuni mai detaliate a se cere Direcțiunii societății.

Reprezentanța generală București, str. Karagheorghievici, 3.